

EESTI RAAMATUKOGUHOIDJATE ÜHINGU TEGEVUSTE KAVA 2023

Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu (ERÜ) eesmärgiks on toetada Eesti raamatukogude arengut korraldades ühistegevust, koolitusi ja tutvustades raamatukogude võimalusi avalikkusele.

Tegevuste kavandamisel lähtub Eesti Raamatukoguhoidjate Ühing oma arengukavast aastateks 2019–2024, Kultuuriministeeriumi valitsemisala arengukavast aastatel 2019–2022, kus raamatukoguhoidjate kutseühingut nähakse ministeeriumi kultuuripoliitika elluviimise partnerorganisatsioonina ning „Kultuuri arengukavast 2021–2030“. Arvesse võetakse ka riigi pikaajalist arengustrateegiat „Eesti 2035“, et raamatukogud saaksid oma tegevuse kaudu toetada demokraatlikku ja turvalist riiki, kus säilib ja areneb eesti rahvus, keel ja kultuur.

ERÜ pakub raamatukoguhoidjatele kvaliteetseid, kaasaegseid, paindlikke ja õppijate vajadusi arvestavaid enesetäiendusvõimalusi ja toetab jätkuvalt raamatukogunduse valdkonna töötajate erialast enesetäiendamist, mis aitab kaasa valdkonna töötajate professionaalsuse kasvule ja seeläbi kvaliteetsema raamatukoguteenuse pakkumisele kogu Eestis. ERÜ korraldab traditsioonidega üleriigilisi üritusi. Ühistegevustega kaasatakse suurt osa erinevates raamatukogutüüpides töötavaid raamatukoguhoidjaid.

ERÜ on jätkuvalt kahe rahvusvahelise erialaorganisatsiooni: IFLA ja EBLIDA liige. Osaletakse organisatsioonide aastakonverentsidel (vastavalt olukorrale kas virtuaalselt või ka füüsiliselt kohale minnes) ja vahendatakse erialast infot kogukonnale. Jätkub koostöö Balti riikide raamatukoguühingutega.

ERÜ on kutse andja raamatukoguhoidja kutsetele ja võtab tavapäraselt sügisel vastu raamatukoguhoidjatelt avaldusi kutse taotlemiseks. Täienduskoolituste korraldamisel lähtutakse raamatukoguhoidja kutsestandardist, et tagada raamatukoguteenuse ühtlane tase.

Projektikonkurss „Raamatukogud-muuseumid-noored“

Jätkatakse valdkondadeülese koostööprojektiga „Raamatukogud-muuseumid-noored“. Kultuuri- ja mäluasutuste koostööle suunatud konkurss soodustab koordineeritud ühistööd raamatukogude, muuseumide ning laste- ja noorsootöö organisatsioonide vahel. Eesmärgiks on tutvustada noortele mäluasutuste erinevaid võimalusi, tõhustada kultuuri- ja mäluasutuste koostööd noorteorganisatsioonidega, panustada noorte kaasamisele kultuuritegevustesse ja kultuuriloomesse. Koostööprojekti tulemusel on suurenenud laste ja noorte teadlikkus kultuuriasutuste võimalustest ja kasvanud noorte võimekus kultuuri loomisel. Projekt lõpeb kokkuvõtva seminariga, kus tutvustatakse üle Eesti toimunud erinevaid sisukaid koostööprojekte.

Üleriigiliste foorumite korraldamine

28. veebruaril toimub liikmete üldkoosolek ja ühingu juhatuse liikmete valimine. Sama päeval kutsume kokku kõnekoosoleku. Aasta- ja kõnekoosoleku tulemuseks on ERÜ liikmete laiem ja ühene arusaamine raamatukogundusvaldkonna tulevikusuundadest ning raamatukoguhoidja mitmekülgsuse ülesannete ning töö laiema avalikkuse ette toomine.

18.-19. maini tähistame ühingu 100. sünnipäeva Eesti raamatukoguhoidjate XII kongressiga. Kongressi „Raamatukogu on tulevik“ keskseks teemaks saab uueneva raamatukogu roll ühiskonnas, kogukondadega sidumine, raamatukoguhoidja kutseoskuste mõtestamine. Kongressile on oodatud

välisriikide kõnelejad, kohal on oma ala spetsialistid Eestist. Kuna kongressil tähistame ka 100 aasta möödumist ERÜ asutamisest, siis üks sessioon on pühendatud ka ühingu minevikule, olevikule ja tulevikule; esitleme juubelialbum-kogumikku „Eesti Raamatukoguhoidjate Ühing 100“.

2022. aasta parimate raamatukoguhoidjate tunnustamise oleme plaaninud samuti maikuisse (tavapärase veebruari asemel), soov on tunnustussündmus korraldada kongressi ajal, kuid siiski piisavalt iseseisvana, et raamatukoguhoidjad saaksid ekstra esile tõstetud.

Traditsioonilised üleriigilised raamatukogupäevad „Kohtume raamatukogus“ saavad ERÜ egiidi all teoks juba 33. korda ning loovad soodsa pinnase tutvustamiseks ühiskonnas laiemalt raamatukogudes leiduvat ja toimuvat. 20.–30. oktoobrini toimub raamatukogudes sadu ettevõtmisi nii raamatukogude lugejatele, aga ka mitte veel lugejatele. Raamatukogupäevade eesmärgiks on ka valdkonna töötajate ühendamine neile erinevate ürituste pakkumise näol. Raamatukogupäevade avapäev toimub 20. oktoobril Jõgeval, avapäeval osaleb ca 100 raamatukoguhoidjat üle Eesti. Lisaks avakonverentsile on kavas ka kirjanduslik mälumäng raamatukoguhoidjatele, kus osaleb üle kümne võistkonna. Toimub võistlus „Infootsing internetist“, kuhu on osalema oodatud lisaks raamatukogude töötajatele ka raamatukogunduse ja infoteaduse üliõpilased.

Terminoloogiatoimkond korraldab sügisel üleriigilise oskuskeelepäeva, mis toimub juba 17. korda. Oskuskeelepäeva kuulajaskond on alati rohkearvuline, oodata on kuni 100 osalejat. Toimkonna eesmärk on hoida terminibaasis tähelepanu all raamatukoguvaldkonna sõnakogu tervikuna ja raamatukogusõnastiku pidev toimetamine Ekilexi terminibaasis EKI nõuetele vastavaks. 2023. a. eesmärk on terminibaasi Sõnaveeb lisada kuni 30 uut või seni töös olnud mõistekirjet; fookuses on meediapädevusega seondud sõnapilv.

Laste lugemisharjumuse kujundamise ning lastega raamatukogudes tehtava töö kaasajastamise eest kannab hoolt ERÜ juures tegutsev lasteteeninduse toimkond, kelle algatusel ja eestvedamisel korraldatakse septembris juba 20. üleriigiline lasteraamatukoguhoidjate päev. Sihtgrupiks on laste ja noortega tegelevad raamatukoguhoidjad. Lasteraamatukoguhoidjate päev loob pinnase uuenduslike ideede ja töövõtete üle arutlemiseks ja erialase tegevuse edendamiseks. Osalejad saavad ideid ja teadmisi, mida viia ellu oma koduraamatukogus. Raamatukoguhoidjate tunnustamine väärtustab elukutset ja annab motivatsiooni laste ja noortega järjepidevaks tegutsemiseks. Sel aastal on teemaks laste ja noorte füüsilise ja vaimse tervise toetamine. Tugevad projektid ja uuenduslikud ettevõtmised toovad raamatukogudesse uusi lapsi ja rohkem osalejaid. Prognoositav osalejate arv on 60.

Raamatukogunduse mõttetalgud pühenduvad jätkuvalt ÜROs aastani 2030 kokku lepitud säästva arengu eesmärkidele (SDG). Teemat käsitles ERÜ uue mõtte tööühm (UMT) nii 2021. kui ka 2022. aastal ning Riigikantseleiga konsulteerides algatas ka uue traditsiooni, kus raamatukogud üle Eesti osalevad erinevate sündmuste korraldamisega septembri lõpul Euroopa Säästva Arengu Nädalal. ESDW kampaania eesmärk on tuua esile raamatukogude võimalused ja teenused, seosed üleriigiliste eesmärkidega ning toetada seeläbi säästva arengu üleriigiliste eesmärkide täitmist. Seekord keskendutakse kampaanias roheline raamatukogu tööriistakstile. Osalejaid oodatakse kuni 200 raamatukogust.

UMT veetavad 2023. aasta mõttetalgutel lähenetakse praktiliselt teemale, "Kuidas roheline raamatukogu ellu viia? Teooriast praktikasse". Kaasatakse raamatukogutöötajad tööriistakasti väljatöötamisprotsessi, et seeläbi kasvatada kaasatust ja avada raamatukogutöötajatele praktiliste tegevuste baasilt võimalus oma teenust pakkuda silmas pidades kestliku arengu eesmärke. Mõttetalgutele on oodatud kõik, kes tahavad Eesti raamatukogunduse aktuaalsetes küsimustes kaasa mõelda. Soovitav osalejate arv on 30-50.

Üleriigiliste seminaride, teabepäevade ja koolitusreiside korraldamine

ERÜ toetab oma tegevusega Eesti raamatukoguvõrgu kui terviku toimimist ning ka 2023. aastaks kavandatakse mitmeid üleriigilisi seminare, teabepäevi, koolitusreise jm. Eesmärgiks on tutvustada uusi ideid ja parimaid praktikaid, käsitleda aktuaalseid küsimusi raamatukogunduses, tõsta raamatukoguhoidjate erialast pädevust ja arendada raamatukoguhoidjate kutseoskusi.

Jätkub raamatukogujuhtide arenguprogramm „21. sajandi raamatukogu“. IV lennu koolitusprogrammi eesmärk on toetada rahvaraamatukogude eestvedajate ning suunanäitajate juhtimisalast strateegilist võimekust ning arendada spetsialistide teadmisi ja oskusi raamatukogude töö tõhusamaks korraldamiseks. Osalejaid on 20. Koolituspäevad on üles ehitatud viisil, kus lühikesed teoreetilised ülevaated vahelduvad praktiliste harjutuste ja simulatsioonidega. Kõik koolituspäevad on omavahel seotud, nii näidete kui ka haakuvate teemapüstituste, probleemide ja küsimustega. Koolitusprogrammi täiendatakse ka videoloengutega. Tulemuseks on motiveeritud raamatukogutöötajad, kellel on teadmisi ja oskusi juhi rollis arendada.

Jätkuvalt on aktuaalsed koolitused, kus käsitletakse raamatukogu tegevusvälja teisenemist ja raamatukoguteenuste arengut, kogukonnakeskuse suurenemist, kriiside õppetunde, raamatukogude kõnekuse tõstmist, raamatukoguhoidja pädevuste arendamist, trende tööturul ning raamatukogundusega seotud valdkondade arenguid, kirjanduse kajastamist meedias, kirjanduse ühiskondlikust rollist. ERÜ Koolituse toimikond plaanib kaht seminari: „AK: Aktuaalne Kultuuris“ esimesel poolaastal ning „AK: Aastate Kogemus“ teisel poolaastal. Osalejaid kahel koolitusel kokku kuni 32. Koolituse läbinul suureneb arusaamine võimalustest ühiskonnas toimuvatel protsessidel aktiivselt ja tulemuslikult kaasa rääkida.

ERÜ noorteklubi 2023. aasta läbivaks teemaks on sõnumite selge edastamine. Veebruarisse on planeeritud traditsiooniline talveseminar, kus käsitletakse vaimse tervise teemasid. 10.-11. augustini teoks saava traditsioonilise juba 9. korda toimuva BibliCampi fookuseks on raamatukoguhoidja kui esineja roll. Planeeritud on töötuba ja ettekanded. Aasta teise poolde on planeeritud rahvusvahelisel seminaril Baltic Meeting 2023 osalemine, kuhu on kutsutud noored erialainimesed Lätist, Leedust ja Eestist. Tegevuste tulemusena avardub raamatukogutöötajate silmaring ning kasvab kogukonna teadlikkus. Rahvusvaheline seminar annab võimaluse sama valdkonna inimestel hoida kontakti, koguda mõtteid ja tutvuda, kuhu suunda erinevate riikide eriala kogukonnad liiguvad. BibliCamp toetab noorteklubi missiooni ühendada noori infotöötajaid edasiviivaks, optimistlikuks ja tegusaks jõuks, annab võimaluse areneda klubina, suurendada koostööd noorte erialainimeste vahel, vahetada uusi mõtteid ja ideid edasiseks arenguks.

Teadus- ja erialaraamatukogude 60-70 spetsialistile on kavas oktoobris korraldada teadus- ja erialaraamatukogude päev Tallinnas MUBA majas. Selle päeva raames saavad raamatukogude töötajad jagada oma kogemusi, kuulda uutest arengutest ning tunnustada kaaskolleege eduka erialase tegevuse eest. Päev annab võimaluse ühiselt aktuaalsetel teemadel arutada, luua uusi tutvusi ja teha koostööd. Sel päeval tuuakse esile ka aasta tegijate nominendid teadus- ja erialaraamatukogudest.

Maaraamatukogude suveseminar korraldatakse juunis Tartumaal. Suveseminari eesmärgiks on kokku tuua väikeste raamatukogude töötajad üle Eesti, et jagada maaraamatukogude tegevuseks vajalikku informatsiooni ning saada ülevaade Tartumaa raamatukogu- ja kultuurielust. Toimuvad rühmatööd annavad alati võimaluse olulistel teemadel kaasa mõelda ja rääkida ning suureneb arusaamine ühiskonnas, s.h raamatukogudes toimuvatest protsessidest. Osalejaid on 40.

Mäluasutuste koostöös (raamatukogud ja muuseumid), toimub kahepäevane koolituspäev 20 vanaraamatuspetsialistile. Väljasõiduseminari kavas on kesksel koha Eesti erinevate paikade kohalike raamatukogude ja muuseumide vanatrükiste ja käsikirjade kolleksioonid. 2023. aasta väljasõiduseminari sihtkohaks on planeeritud Haapsalu ja Läänemaa. Eelkõige on kavas tutvuda

uuenenud Haapsalu muuseumi ja Läänemaa Keskraamatukogu kogudega ja säilitusoludega ning tihendada vastavate asutustega kollegiaalseid kontakte. Lisaks on plaanis külastada väiksemate kohtade muuseume ning kultuurilooline ekskursioon. Väljasõiduseminari jooksul korraldatakse erialane seminar, mille käigus esinevad põhiliselt toimkonna liikmed ise oma asutuste tööst tõukuvate ettekannetega, kuid plaanis on ka mõned raamatu- ja kultuuriloolised ettekanded väljastpoolt. Seminaril arutletakse päevakohaste küsimuste üle, ning on soov arendada kontakte vanaraamatu ja käsikirjapärandi uurijatega, kes ei ole otseselt seotud raamatukogutööga. Plaanitaval seminaril jagatavad käsikirjade ja vanaraamatutega seotud teadmised avardavad raamatukogude, arhiivide ja muuseumide töötajate erialast silmaringi. Ühtlasi annab ühine koolitusseminar võimaluse kollegiaalseteks kohtumisteks, kogemuste jagamiseks ja koostöö süvendamiseks.

Erialaraamatukogude sektsioon plaanib väljasõiduseminari Eestist väljapoole, et olla kursis uemate praktikatega raamatukogus, mis hõlmab raamatukogu (mäluasutust) kui füüsilist ruumi, kui ka seal pakutavaid teenuseid, sündmusi jms. Koolituspäeval osalenute erialane pädevus tõuseb ning omandatud on oskused, mis võimaldavad igapäevases töös paremini toime tulla. Paraneb koostöö kolleegide vahel ning kindlasti saab midagi nähtust ja kogetust oma raamatukogu töös rakendada, et pakkuda lugejatele paremat teenust. Osalejaid oodatakse nii erialaraamatukogudest kui ka muuseumidest, kokku kuni 25 inimest.

Koostöös Eesti muuseumiühinguga kavandame Raa-Muu koolitust, mille eesmärgiks on süvendada töötajate teadmisi klienditeenindusest ja koolituste korraldamisest mäluasutuses, osalejaid on mõlemast ühingu 15. Koolitusel õpitakse suurendama mäluasutuse nähtavust ning selleks oma tegevuste kavandamist.

Viimases Eesti inimarengu aruandes tõdesid sotsiaalteadlased, et kehv arutelukultuur on infoajastu suuremaid probleeme. Dialoogikultuuri edendamiseks jätkub juba 2022. aastal alanud raamatukoguhoidjate koolitusprogramm arutelukultuuri kasvatamiseks, et tõsta raamatukoguhoidjate suutlikkust juhtida arutelusid ja kokku kutsuda dialooge oma kodukohas. Koolitussari annab raamatukoguhoidjatele teadmised ja oskused dialoogide eestvedamiseks, mis omakorda loob suurema heaolu ja parema elukeskkonna kodukohas. Osalejaid on kokku 24.

Sündmusi, koolituspäevi jm ettevõtmisi korraldavad ka ERÜ üksused, kes saavad oma rahastuse osaliselt teistest allikatest, oleme koostöösuhteid kasvatanud kooliraamatukogude sektsiooni ja terminoloogiatoimkonna kaudu Haridus- ja teadusministeeriumiga ning Eesti Keele Instituudiga. Kooliraamatukogude sektsioon plaanib korraldada Kevadise ja sügise teabepäeva ning suveseminari. Teemadeks uus õppekava, kooliraamatukogu kvaliteedimudel, IFLA kooliraamatukogude manifesti eesti keelde tõlkimine. Plaanis on ümarlaud Emakeele Õpetajate Seltsi, ERÜ lasteteeninduse toimkonna ja Eesti Lastekirjanduse Keskusega.

Laiemas vaates on tegu siiski ühingu tegevustega ja raamatukoguhoidjate pädevuste kasvatamise ning raamatukoguvaldkonna laiema avalikkuseni toomise eesmärkidega.

2023. aastaks on kavandatud erinevatele sihtgruppidele mõeldud üritusi:

Toimumise aeg	Sündmus	Osalejate arv	Vastutaja	Tulem
I poolaasta	Eesti raamatukogude arendusprogramm „21. sajandi raamatukogu“	20	ERÜ juhatus, koolitaja	Osalejail on teadmised ja oskused juhtimisstrateegiat est raamatukogutöö korraldamisel

jaanuar	Digitaalne koristuspäev	Raamatukogutöötajad üle Eesti	ERÜ noorteklubi	Osalejad teadvustavad digiprügi probleemi ja korrastavad oma andmehulki
13.02	Talveseminar	20-50	ERÜ noorteklubi	Osalejad on teadlikumad vaimse tervise teemadest
28.02	ERÜ üldkoosolek ja kõnekoosolek TLÜs	Vähemalt 120	ERÜ juhatus	Raamatukoguhoidjad on kursis valdkonna arengutega, raamatukoguhoidjate tegevused on ühiskonnas laiemalt nähtavad
9.03	Raa-Muu koolituspäev	30	ERÜ juhatus, Eesti Muuseumiühingu juhatus	Osalejad on omandanud teadmisi klienditeeninduse ja koolituste valdkonnast mäluasutuste töötaja vaatest
16.03, 4.04, 20.04, 4.05, 13.06	Kohalikud dialoogid kohalikus raamatukogus	12	ERÜ juhatus, Eesti Koostöö Kogu	Osalejatel on enesekindlust ja võimekust dialoogi läbiviijana ja kaasajana ning valmisolek algatada olulisi dialooge kogukonnas
10.04	Maaraamatukoguhoidjate teabepäev TÜRis	50	ERÜ maaraamatukoguhoidjatesektsioon	Maaraamatukoguhoidjatel on praktilised teadmised lugejateeninduseks.
14.04	Kooliraamatukogude kevadine teabepäev	50	ERÜ kooliraamatukogude	Kooliraamatukoguhoidjatel on uued teadmised kooliraamatukogude ees seisvatest probleemidest.
Aprill/mai	Sarikoolitus AK: aktuaalne kultuuris	15	ERÜ koolituse toimikond	Osalejail on oskus raamatukogunduslike teemade seostamisest üldise kultuurinarratiividega
17.-19.04	EBLIDA	1	ERÜ juhatuse	Eesti raamatukogundus

			esimees	on esindatud Euroopa tasandil
27.04	Raamatukogunduse mõttetalgud "Kuidas roheline raamatukogu ellu viia? Teooriast praktikasse"	40-50	ERÜ uue mõtte töörühm	Raamatukoguhoidjad saavad praktilised teadmised ja juhendid raamatukoguteenust pakkuda silmas pidades kestliku arengu eesmärke
Mai	Vanaraamatu spetsialistide kaks koolituspäeva väljasõiduga Läänemaale	20	ERÜ vanaraamatu toimikond	Osalejail on teadmised säilitamisest, restaureerimisest, konserveerimisest, kataloogimisest, kirjeldamisest
18.–19.05	Eesti raamatukoguhoidjate XII kongress „Raamatukogu on tulevik“	200	ERÜ juhatus	Kongressil osalejad ja kogukond laiemalt on saanud ühise eesmärgi tulevikuks, pidulikult on tähistatud ERÜ sada tegevusaastat
mai	Erialaraamatukogude koolituspäev	25	ERÜ erialaraamatukogude sektsioon	Osalejail on teadmised raamatukoguteenuste uuematest trendidest välisriigi raamatukogu näitel
14.-16.06	Maaraamatukogude suveseminar Tartumaal	40	ERÜ maaraamatukogude sektsioon, Kõrveküla raamatukogu	On saadud teadmisi eriala uutest suundadest ja tutvutud Tartumaa raamatukogude ja mäluasutustega
Juuli	Rahvusvaheline noorte seminar Baltic Meeting	20	ERÜ noorteklubi	Noored raamatukoguhoidjad on saanud kohtuda ja vahetada kogemusi tehtust ning arutada uusi tegemisi ja suundi, sel aastal korraldab Läti, saadame osalema Eesti noorteklubi liikmed

7.-9.08	Kooliraamatukogude suveseminar Tartus	40	ERÜ kooliraamatukogude sektsioon	Kooliraamatukoguhoidjatel on uued teadmised kooliraamatukogude ees seisvatest probleemidest ning tutvutud kohaliku kultuurieluga Tartumaal.
10.-11.08	BibliCamp	12	ERÜ noorteklubi	Raamatukogu(hoidja) avaliku esinejana. Osalejal on teadmised: sõnumiselge edastus, kehakeel, demagoogia on kurjast ja esinemishirmuga toimetulek
21.-25.08	IFLA WLIC	2-3	osalejad	Eesti raamatukogundus on esindatud ülemaailmsel foorumil
1.09-1.10	Raamatukoguhoidja kutsete taotlemise voor	15	ERÜ büroo, Kutsekomisjon	Kutse on antud mitmele uuele raamatukogu töötajale
19.-20.09	XX üleriigiline lasteraamatukoguhoidjate päev Saare Maakonna	70	ERÜ lasteteeninduse toimikond	Raamatukoguhoidjate ideed ja teadmised on vahetatud, tugevdatud koostöö ja raamatukogutöötajad on motiveeritud tunnustuse tõttu
September	Euroopa Säästva Arengu Nädala kampaania	Kuni 200 raamatukogu	ERÜ uue mõtte tööühm	Eesti raamatukogud aitavad kaasa Eesti 2035 seatud eesmärkide täitmisele
20.-30.10	Üleriigilised raamatukogupäevad Kohtume raamatukogus	Kõik Eesti raamatukogud	ERÜ juhatus	Raamatukogud on rohkem teadvustatud ühiskonnas laiemalt
20.10	Raamatukogupäevade avapäev, raamatukoguhoidjate mälumäng	100	ERÜ juhatus	Raamatukogud on rohkem teadvustatud ühiskonnas laiemalt

25.10	Teadus- ja erialaraamatukogu päev	50	ERÜ juhatus	Erialaraamatukogud on saanud koostööks kokkultulla ja oma spetsiifilisi teemasid arutada.
30.10	Maaraamatukoguhoidja päev, raamatukogupäevade lõpetamise päev	100	ERÜ maaraamatukogude sektsioon, ERÜ büroo	Maaraamatukogud on saanud koostööks kokkultulla ja oma spetsiifilisi teemasid arutada
sügis	17. oskuskeelepäev	100	ERÜ terminoloogiat oimkond, RaRa	Osalejail on uued teadmised raamatukogu- ja meie erialaga piirnevate valdkondade oskuskeelee probleemidest.
17.11	Kooliraamatukogude sügisene teabepäev	50	ERÜ kooliraamatukogude sektsioon	Kooliraamatukoguhoidjatel on uued teadmised kooliraamatukogude ees seisvatest probleemidest.
November	sarikoolitus AK: aastate kogemus	20	ERÜ koolituse toimkond	Osalejail on uued teadmised raamatukogunduslikest arengutest uues kultuurinarratiivis
Detsember	projekti „Raamatukogumuuseumid-noored“ lõpuseminar	20-50	ERÜ projekti-meeskond	On tugevnenud valdkonnaülene koostöö muuseumide ja noortekeskustega

Koolituse läbinu on kinnistanud ja täiendanud teadmisi kaasaja raamatukogundusega seonduvatest protsessidest ning oskab ära tunda võimalusi uute lahenduste rakendamiseks igapäevatoos. Tulemuseks on raamatukoguhoidjatel uued teoreetilised teadmised ja praktilised oskused oma igapäevatoos kvaliteetseks teostamiseks, lugejate teenindamiseks ning raamatukogude missiooni: olla elukestva õppe ja enesetäienduse toetajaks, täitmiseks.

Osalemine rahvusvahelises koostöös ja erialaorganisatsioonides

Rahvusvahelist tegevust kavandades tugineb ERÜ kultuuripoliitika põhialustele, kus rõhutatakse vajadust osaleda aktiivselt rahvusvaheliste organisatsioonide töös ja kultuurivaldkonna poliitike kujundamisel.

ERÜ teeb aktiivset koostööd Rahvusvahelise Raamatukoguühingute ja -institutsioonide Liidu (IFLA)

ja Euroopa Raamatukogu-, Info- ja Dokumentatsiooniühenduste Büroo (EBLIDA) raames. IFLA kõneleb kogu maailma raamatukogude eest, EBLIDA seab aga Euroopa prioriteedid.

EBLIDA tähelepanu all on raamatukogude seadusandlus, ollakse raamatukogude hääletoeruks Euroopa Parlamendi juures (meile eelkõige hea koostööpartner, kuna parasjagu on käsil seadusandluse ajakohastamine (rahvaraamatukogude seadus, e-laenusus jms)). Valmib üldisem poliitikaraamistik. Aktuaalne teema on teenuse kvaliteedi hindamise mõõdikud ja raamatukogude mõju hindamine. Euroopa Säästva Arengu tegevuskava 2030 on raamistik, mis toetab EBLIDA strateegiliste plaanide rakendust ja toetab Euroopa-suunalist, indikaatoritel ja rohujuuretasandil põhinevat lähenemisviisi säästva arengu eesmärkidele.

IFLA põhitähelepanu on kogu maailmas raamatukogude nähtavaks tegemine, raamatukogude mõju kogukonnas ja ühiskonnas rõhutamine, raamatukoguteenuste populariseerimine, poliitikategijatega läbirääkimine. Põhiteemadeks on autoriõigus, kultuuripärand, e-laenusus, võrdne juurdepääs informatsioonile, raamatukogudele „tööriistakasti“ välja töötamine, ÜRO säästva arengu eesmärkide integreerimine raamatukogutegevustesse.

IFLA konverents on välja kuulutatud Rotterdamis augustis 2023. Sel aastal valib IFLA jälle esindajaid seksioonidesse, ERÜ on osaline kahes seksioonis, plaanime esitada ka oma kandidaadid.

EBLIDA aastakonverents toimub aprillis Luksemburgis.

Jätkub koostöösuhete arendamine naaberriikide kutseühingute ja teiste erialaorganisatsioonidega. Läti on kutsunud meid osalema oma ühingu 100. aastapäeva tähistamises, samuti kutsume meie nii Läti, Leedu kui ka Soome ühinguid tähistama meie 100. aastapäeva.

Kirjastamine: Erialased väljaanded

Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu aastaraamatu 34. number ilmub 2023. aastal. Tähelepanu all on 2022. aasta arengud raamatukogunduses, tavapäraselt esitletakse aastaraamatus aasta tublimaid raamatukoguhoidjaid ja raamatukogude tegusid ning kajastatakse ERÜ, ELNET Konsortsiumi ja Eesti Muusikakogude Ühenduse tegevust.

Koostöös Eesti Rahvusraamatukoguga antakse välja erialaajakirja „Raamatukogu“. Alates 2019. aastast ilmub ajakiri Raamatukogu kuus korda aastas nii võrguväljaandena (kahes keskkonnas) kui ka nõudetrüki kujul. ERÜ panustab ajakirja visuaalsele kujundusele ja toimetuskolleegiumi suhtlusvõrgustiku abil sisuartiklite laiema autorite ringi leidmisega.

2023. aastal möödub 100 aastat ERÜ asutamisest, väärrika juubeli puhul anname välja sisuka ja kauni kogumik-albumi, mis sisaldab ülevaadet ERÜ 100 aasta tegevusest, raamatukoguhoidjate kutse- ja täiendkoolitusest, ajakirjast Raamatukogu jm. Kogumikku esitleme Eesti raamatukoguhoidjate kongressil maikuu 2023. aastal.

Eesti raamatukoguhoidjate biograafiline andmebaas ERBA

Eesti raamatukogunduse biograafiline andmebaas (ERBA <http://ery.tlulib.ee/>) on loodud Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu ja raamatukogude ühistööna. Andmebaas sisaldab läbi aegade Eesti raamatukogunduses pikaajaliselt ja tulemuslikult töötanud inimeste isiku- ja bibliograafilisi andmeid, hõlmates ka välismaal tegutsenuid. Andmete kogumist alustasid maakondade ja suuremate raamatukogude kontaktisikud 2005. a kevadel. Andmebaas on kasutajatele avatud 1. märtsist 2006. Andmestiku kogumine ja sisestamine on jätkuv protsess.

Andmebaasi loomisest on möödunud juba 17 aastat ning sinna on kogutud ligi 1800 inimese andmed. Andmebaasi haldajana alustas ERÜ koostöös Tallinna Ülikooli Akadeemilise Raamatukoguga 2021. aastal selle tarkvara kaasajastamist, st andmebaasi kogutud andmed viidi vastavusse uue andmemudeliga ning uude süsteemi. II etapina korrastatakse 2023. aastal andmebaasi andmekoosseis, vaadatakse üle andmebaasi kujundus ning haldusliides.

Kokkuvõte - 2023

ERÜI on 2023. aastaks planeeritud traditsioonilised liikmete korraldatavad erialapäevad, koolitused, seminarid, omavahelised ja rahvusvahelised kohtumised. Lisaks plaanime panustada raamatukoguhoidjate pädevuse tõstmise raamatukogujuhtidele keskenduva koolitussarjaga ning uue koolitusena soovime pakkuda raamatukoguhoidjatele väljundit olla kogukonnakeskse teeninduse pakkujad, kogukonna kaasajad ja dialoogide algatajad. 2022. aasta kogemus näitas, et raamatukogud on just need kohad, kus kogukonnas arutelukultuuri kasvatada, selle realiseerimiseks on vaja aga raamatukoguhoidjaid dialoogihoidjateks koolitada.

Tunnetame vajadust muuta ka ERÜt kui organisatsiooni, on vaja suurendada paindlikkust, kasvatada digivõimekust ja –pädevust, uuendada ühingu veebileht ning koostada kommunikatsiooniplaan. Peame oluliseks, et ühingu igapäevased tegemised oleks keskselt koordineeritud, seetõttu on vältimatu palgalise töötaja panus ühingu organisatsiooniliste ülesannete täitmisel.

2023. aastal täitub ERÜ loomisest 100 aastat, see paneb mõtlema, kuidas edasi minna järgmisel sajal aastal? Ühingu liikmete ootuste ja vajaduste kaardistamiseks soovin korraldada liikmete küsitluse, oma arvamust ühingu tulevikust võiks jagada ka teised huvitatud osapooled, partnerid.

Soovime pidulikult tähistada ühingu väärikat juubelit iga viie aasta tagant toimuva Eesti raamatukoguhoidjate kongressiga, seekord on plaan ühendada sünnipäevapidustused, töökas kongress ja ka raamatukoguhoidjate tunnustusõhtu.

2022. aasta tõi kaasa meie büroo töökorralduse muudatuse, kuna pidime välja kolima büroo kontori remonditavast rahvusraamatukogu hoonest. Uus büroopind on meile tasuline ning esialgu pikendatakse rendilepingut aasta kaupa. Järgmistel aastal mõjutab kõigi suuremate ürituste korralduskulusid vajadus leida rahvusraamatukogu suure konverentsisaali asemele samaväärne ruum, mis silmas pidades ruumide suuri rendihindu, ei ole lihtne ülesanne. Senine koostöö RaRaga on meile olnud väga hea võimalus panustada ressursse pigem sündmuse sisusse kui toimumiskoha üürimisse.

Kõike plaanitud saame ellu viia koostöös erinevate partneritega ja ühingu liikmete aktiivse panustamisega (nii sisuline kui finantsiline panus). 2023. aastal on erakorraliste kuludena vaja leida rahastus raamatukoguhoidjate kongressi korraldamiseks.

Tuuliki Tõiste

ERÜ juhatuse esimees

8.02.2023